

473

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY

z dnia 8 marca 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego

Na podstawie art. 32a ust. 4 i art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 19 sierpnia 2002 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. Nr 138, poz. 1164) wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku nr 1 do rozporządzenia:

a) w części „A. Pierwszy etap edukacyjny”:

— część dotycząca przedmiotu głównego „Akordeon” otrzymuje brzmienie:

„Akordeon

1. Znajomość podstawowych wiadomości z historii instrumentu i umiejętność nazywania poszczególnych części akordeonu oraz poznanie roli poszczególnych elementów instrumentu w procesie powstawania dźwięku. Znajomość podstawowych zasad konserwacji akordeonu.
2. Opanowanie prawidłowej postawy, właściwego trzymania akordeonu, prawidłowego ułożenia prawej i lewej ręki. Umiejętność wydobycia dźwięku płynnym prowadzeniem miecha.
3. Opanowanie podstaw techniki gry z uwzględnieniem: umiejętności posługiwania się techniką miechowo-palcową miechem jednokierunkowym, umiejętności gry miechem zmiennym, umiejętności gry prawą ręką na manuale dyszkantowym i lewą ręką na manuale basowo-akordowym.
4. Umiejętność frazowania i operowania podstawowymi sposobami artykulacji. Zgodna z zapisem realizacja metryczności, agogiki i dynamiki. Interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną.

5. Znajomość notacji w kluczu wiolinowym i basowym oraz umiejętność samodzielnego i bezbłędnego odczytania tekstu nutowego. Umiejętność prawidłowego grania a vista łatwych utworów w wolnym tempie.

6. Umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu pod względem techniczno-wykonawczym (palcowanie, miechowanie, frazowanie, dynamika, interpretacja). Umiejętność samodzielnej pracy nad utworem (pokonywanie trudnych miejsc). Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów.

7. Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas wykonywania utworu. Posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania. Przyswojenie podstawowych elementów obycia estradowego. Umiejętność dokonywania właściwej samooceny wykonania utworu.

8. Umiejętność gry pod kierunkiem nauczyciela w prostych formach muzykowania zespołowego (np. unisono, duet, akordeonowe zespoły kameralne jednorodnie lub mieszane, orkiestra akordeonowa, gra z akompaniamentem).

9. Opanowanie literatury akordeonowej w następującym zakresie: etiudy o zróżnicowanej problematyce technicznej, utwory polifoniczne i dawnych mistrzów, forma cykliczna (do wyboru: sonatina, suita, wariacje), utwory różne, muzyka użytkowa różnych narodów.

10. Poprawne wykonanie jednej etiudy dla prawej ręki, jednej etiudy dla lewej ręki, jednego utworu polifonicznego, jednego utworu dawnych mistrzów, dwóch utworów dowolnych, granie a vista. Program powinien być wykonany z pamięci.”,

— część dotycząca przedmiotu głównego „Puzon” otrzymuje brzmienie:

„Puzon

1. Znajomość podstawowych wiadomości z historii instrumentu i umiejętność nazywania poszczególnych części puzonu oraz umiejętność jego konserwacji i czyszczenia w podstawowym zakresie. Umiejętność rozkładania, składania i samodzielnego strojenia instrumentu.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr 200, poz. 1683 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 65, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 203, poz. 1966.

2. Opanowanie prawidłowej postawy, właściwego trzymania puzonu — a szczególnie suwaka — oraz ułożenia rąk ze szczególnym uwzględnieniem wyrabiania biełości prawej ręki. Umiejętność prawidłowego zadęcia oraz swobodnego posługiwania się aparatem oddechowym z uwzględnieniem znaczenia artykulacyjnego języka, warg i mięśni twarzy. Umiejętność posługiwania się pochodem tonów naturalnych.
 3. Opanowanie podstaw techniki gry z uwzględnieniem umiejętności doboru ustnika, wibracji warg, gry dźwięków długotrzymywanych, przedęć szeregu alikwotów w poszczególnych pozycjach, stopniowego opanowania gry w poszczególnych rejestrach oraz opanowania umiejętności korekty intonacji.
 4. Umiejętność frazowania i operowania podstawowymi sposobami artykulacji. Zgodna z zapisem realizacja metroritmiki, agogiki i dynamiki. Interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną.
 5. Znajomość notacji w kluczu basowym i tenorowym oraz umiejętność samodzielniego i bezbłędnego odczytania tekstu nutowego. Umiejętność prawidłowego grania a vista łatwych utworów w wolnym tempie, z uwzględnieniem precyzji rytmicznej.
 6. Umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu pod względem techniczno-wykonawczym (oddechy, frazowanie, dynamika, interpretacja). Umiejętność samodzielnej pracy nad utworem. Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów.
 7. Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas wykonywania utworu. Posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania. Przyswojenie podstawowych elementów obycia estradowego. Umiejętność dokonywania właściwej samooceny wykonania utworu.
 8. Umiejętność gry pod kierunkiem nauczyciela w prostych formach muzykowania zespołowego: unisono, zespoły kameralne instrumentów dętych blaszanych (duety, tria), gra z akompaniamentem.
 9. Opanowanie literatury na puzon w następującym zakresie: etiudy o zróżnicowanej problematyce technicznej, utwory na puzon solo i z akompaniamentem, utwory kameralne (duety).
 10. Poprawne wykonanie dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej, jednego utworu solowego z akompaniamentem z pamięci, jednego duetu.”,
- część dotycząca zajęć edukacyjnych „Kształcenie słuchu” otrzymuje brzmienie:

„Kształcenie słuchu

Treści nauczania

1. Budowa i sposoby rozpoznawania interwałów, akordów i gam.
2. Rozpoznawanie i notacja struktur metroritmicznych.
3. Sposoby czytania nut głosem.
4. Sposoby zapisywania dyktand.

Osiągnięcia uczniów

1. Umiejętność rozpoznawania interwałów do oktawy włącznie, początkowo w piosenkach i w trakcie zabaw, a w starszych klasach jako samodzielne struktury. Umiejętność zapisywania interwałów nutami i symbolami oraz wyszukiwania struktur interwałowych w repertuarze. Umiejętność budowania i rozpoznawania trójdźwięków majorowych i minorowych bez przewrotu i w przewrotach oraz trójdźwięków zwiększonych i zmniejszonych. Znajomość budowy dominanty septymowej i umiejętność jej słuchowego rozpoznania. Umiejętność śpiewania gam majorowych do pięciu znaków i minorowych do trzech znaków. Umiejętność słuchowego rozpoznania gam majorowych i minorowych oraz ich zapisu nutami i symbolami.
 2. Umiejętność rozpoznawania wartości rytmicznych, także w połączeniu z rozpoznawaniem wysokości dźwięku. Umiejętność realizacji i zapisu prostych struktur rytmicznych.
 3. Umiejętność czytania a vista prostych struktur melodyczno-rytmicznych w tonacjach do trzech znaków.
 4. Umiejętność zapisu dyktand melodycznych jednogłosowych z zastosowaniem poznanych interwałów i struktur rytmicznych. Umiejętność zapisu z pamięci prostych dyktand melodycznych jednogłosowych. Umiejętność świadomego słyszenia podstawowych struktur melodycznych, harmoniczných i rytmicznych jako elementów dzieła muzycznego. Umiejętność określenia słuchowego trybu, metrum, faktury i budowy okresowej fragmentów z literatury muzycznej.”,
- b) w części „B. Drugi etap edukacyjny”:
- część dotycząca przedmiotu głównego „Klawesyn” otrzymuje brzmienie:

„Klawesyn

1. Umiejętność przygotowania klawesynu do gry. Umiejętność strojenia klawesynu pod kierunkiem nauczyciela. Znajomość historii instrumentu.
2. Opanowanie swobodnego posługiwania się aparatem gry, prawidłowej korelacji le-

wej i prawej ręki, biegłości palcowej obu rąk, ekonomizacji i swobody ruchu. Umiejętność poprawnego uruchamiania mechanizmu zmiany rejestrów.

3. Opanowanie techniki gry z uwzględnieniem zaawansowanej biegłości technicznej palców obu rąk i biegłego poruszania się na dwóch manuałach, doskonalenie idiomu klawesynowego, umiejętność gry wielogłosowej, wzbogacanie środków artykulacji, odpowiednie zdobnictwo.
 4. Umiejętność frazowania i operowania zróżnicowanymi środkami wyrazu. Interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną i charakterem epoki. Rozumienie pojęć muzycznych, samodzielne odnajdowanie środków wyrazu i określanie charakteru utworu. Indywidualna interpretacja utworu.
 5. Umiejętność grania a vista utworów o różnym stopniu trudności z uwzględnieniem odpowiednich środków wyrazu.
 6. Umiejętność samodzielnego opracowania utworu o średniej skali trudności z właściwym odczytaniem tekstu muzycznego, zgodnym z zamysłem kompozytora, stylem epoki i indywidualną interpretacją. Umiejętność doboru właściwych metod samodzielnej pracy nad utworem.
 7. Posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania. Umiejętność opanowania pamięciowego dużych form cyklicznych oraz utworów muzyki współczesnej. Obycie estradowe, umiejętność koncentracji oraz opanowanie tremy podczas wykonywania utworu. Umiejętność dokonywania precyzyjnej analizy wykonania utworu.
 8. Umiejętność gry w różnych formach muzykowania zespołowego oraz realizowania basso continuo.
 9. Opanowanie literatury klawesynowej z uwzględnieniem różnorodnych form i gatunków o zróżnicowanej stylistyce, w tym utworów o charakterze wirtuozowskim, formy cyklicznej (suity, wariacje, sonata, koncert — od muzyki dawnej do współczesnej), utworów kameralnych.
 10. Poprawne wykonanie dwóch utworów o zróżnicowanej problematyce technicznej, suity, koncertu oraz utworu dowolnego.”,
- część dotycząca przedmiotu głównego „Organy” otrzymuje brzmienie:

„Organy

1. Opanowanie wiadomości z zakresu historii budownictwa organowego. Poznanie budowy i działania organów, w tym znajomość aparatu dźwięku, traktury, mechanizmu powietrznego i problematyki związanej z obudową instrumentu, w tym historii prospektu organowego. Umiejętność pra-

widowej pielęgnacji organów, dokonywania drobnych napraw oraz strojenia głosów językowych. Znajomość podstawowej problematyki ochrony zabytkowych instrumentów.

2. Opanowanie swobodnego posługiwania się aparatem gry poprzez prawidłową korelację lewej i prawej ręki, biegłość palców obu rąk i zmiany sposobu wydobywania dźwięku. Umiejętność prawidłowej gry na pedale i biegłej koordynacji pracy rąk i nóg.
3. Opanowanie techniki gry z uwzględnieniem zaawansowanej biegłości technicznej, umiejętności gry wielogłosowej na manuałach i swobodnego grania na każdym z nich i na dwóch, umiejętności gry solo na pedale, opanowanie techniki gry triowej.
4. Umiejętność frazowania i operowania zróżnicowaną barwą i różnymi sposobami artykulacji. Interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną i charakterem epoki. Umiejętność prawidłowej realizacji dynamiki (za pomocą registratury i żaluzji) oraz agogiki. Umiejętność samodzielnej, poprawnie stylistycznej rejestracji, doboru głosów, łączenia ich w zestawy dynamiczno-kolorystyczne w zależności od epoki i kraju kompozytora. Rozumienie pojęć muzycznych, samodzielne odnajdowanie środków wyrazu i określanie charakteru utworu. Indywidualna interpretacja utworu.
5. Umiejętność grania a vista utworów, w tym równocześnie z pedalem, o różnym stopniu trudności z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania, rejestracji, metryczności.
6. Umiejętność samodzielnego opracowania utworu z zachowaniem wierności tekstowi muzycznemu, właściwego stylu epoki, z indywidualną interpretacją oraz rejestracją. Umiejętność doboru właściwych metod samodzielnej pracy nad utworem.
7. Obycie estradowe, umiejętność koncentracji oraz opanowanie tremy podczas wykonywania utworu. Umiejętność dokonywania precyzyjnej analizy wykonania utworu.
8. Umiejętność gry w różnych formach muzykowania zespołowego i akompaniowania soliście (wokaliście i instrumentalniście) oraz umiejętność realizowania basso continuo w muzykowaniu zespołowym.
9. Opanowanie literatury organowej w następującym zakresie: etiudy, utwory rozwijające niezależność ruchową, biegłość, samodzielną technikę gry, koordynację pomiędzy manuałem a pedalem, swobodę i ekonomię ruchu, wszechstronność aparatu gry, literatura organowa od muzyki dawnej po dzieła XX-wieczne, z uwzględ-

nieniem podstawowych form i gatunków muzycznych oraz polskiej muzyki organowej.

10. Poprawne wykonanie utworu dawnego mistrza, opracowania chorałowego J. S. Bacha, dużej formy J. S. Bacha (do wyboru: fuga, preludium i fuga, fantazja, toccata), sonaty J. S. Bacha, utworu romantycznego lub współczesnego. Umiejętność poprawnego wykonania pieśni z harmonizacją w oparciu o chorał lub inny zbiór akompaniamentów do pieśni kościelnych (odpowiednie tempo, podział na wersety i zdania, właściwa rejestracja i charakter, faktura w układzie trzygłosowym bez pedału i z pedałem w układzie: głosy manuałowe i głos pedałowy).”,

— część dotycząca zajęć edukacyjnych „Improwizacja organowa (dla organistów)” otrzymuje brzmienie:

„Improwizacja organowa (dla organistów)

Treści nauczania

1. Elementy improwizacji: motyw, struktura, faktura, forma, harmonika, rytmika, barwa, styl. Analiza utworów.
2. Improwizacja homofoniczna.
3. Improwizacja polifoniczna.
4. Realizacja basso continuo.
5. Ćwiczenia kompozytorskie.

Osiągnięcia uczniów

1. Umiejętność łączenia akordów w kadencjach, progresjach niemodulujących i modulujących oraz strukturach melodyczno-harmonicznych z uwzględnieniem: motywu, formy, harmonii, rytmiki, różnych rejestrów.
Umiejętność transponowania różnego rodzaju struktur melodycznych jednogłosowych i wielogłosowych. Umiejętność grania różnych pochodów gamowych w różnych odmianach skali dur i moll. Umiejętność analizy preludium i toccat z różnych epok, fug J. S. Bacha i utworów w bardziej swobodnej formie z okresów późniejszych.
2. Umiejętność improwizacji w układzie dwugłosowym, trzygłosowym i czterogłosowym akompaniamentu do podanej melodii — od realizacji głosu towarzyszącego do harmonizacji (prostymi akordami oraz z figuracją), preludium o różnym charakterze z zastosowaniem zwrotów figuracyjnych i ozdobników. Umiejętność improwizowania preludium o różnym charakterze z zastosowaniem figuracji, snucia motywicznego, rozwijania motywu, zdobnicstwa, kontrastu fakturalnego. Umiejętność improwizacji swobodnej fantazji.

3. Umiejętność improwizowania kilku głosów do podanej melodii w oparciu o zasady kontrapunktu. Umiejętność improwizacji inwencji dwugłosowej i krótkiej fughetty.

4. Umiejętność realizacji ćwiczeń z basem cyfrowanym. Umiejętność realizacji prostych zadań z basso continuo, opartych o materiały nutowy z epoki baroku (głos basowy umieszczony w pedale) z zachowaniem stylu epoki i z użyciem prostej i celowej figuracji.

5. Umiejętność tworzenia przygrywki chorałowej w oparciu o polskie pieśni kościelne. Umiejętność napisania preludium chorałowego z prostą figuracją. Umiejętność napisania trzygłosowej fughetty. Umiejętność napisania swobodnej formy z elementami współczesnych technik kompozytorskich.”,

— część dotycząca zajęć edukacyjnych „Kształcenie słuchu” otrzymuje brzmienie:

„Kształcenie słuchu

Treści nauczania

1. Rozpoznawanie słuchowe interwałów, akordów, gam i skal.
2. Rozpoznawanie i notacja struktur metrycznych.
3. Czytanie nut głosem.
4. Zapisywanie dyktand.
5. Analiza słuchowa przykładów z literatury muzycznej.
6. Kształcenie pamięci i wyobraźni muzycznej.

Osiągnięcia uczniów

1. Umiejętność rozpoznawania, określania, nazywania, zapisywania:
 - 1) interwałów prostych i złożonych (także urytmizowanych),
 - 2) wszystkich postaci trójdźwięków i czterodźwięków w układzie 3- i 4-głosowym, skupionym i rozległym,
 - 3) gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach oraz pozostałych skal muzycznych.
2. Umiejętność rozpoznawania, określania, nazywania, zapisywania struktur rytmicznych 1- i 2-głosowych, zawierających różnego rodzaju grupy rytmiczne (także niemiarowe).
3. Umiejętność czytania (w tym a vista):
 - 1) jednogłosowych przebiegów melodycznych tonalnych i w tonalności rozszerzonej,
 - 2) melodii z jednoczesnym graniem na fortepianie innych głosów struktury wielogłosowej,

- 3) melodii atonalnych,
 - 4) melodii zapisanych w różnych kluczach,
 - 5) realizacji melodycznej przebiegów rytmicznych.
 4. Umiejętność zapisywania dyktand:
 - 1) jednogłosowych, pamięciowych, tonalnych i w tonalności rozszerzonej,
 - 2) polifonicznych lub polifonizujących 2-głosowych,
 - 3) harmonicznych (z określeniem funkcji harmonicznych),
 - 4) rytmicznych 1- i 2-głosowych.
 5. Umiejętność postrzegania charakterystycznych cech melodyki, harmoniki i metryki w przykładach z literatury muzycznej.
 6. Umiejętność zapamiętywania prostych i złożonych struktur melodycznych, harmonicznych i rytmicznych, poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.”,
- część dotycząca zajęć edukacyjnych „Historia muzyki” otrzymuje brzmienie:

„Historia muzyki

Poziom podstawowy

Treści nauczania

1. Terminy i pojęcia niezbędne do opisu, analizy i interpretacji historii muzyki.
2. Chronologia epok, szkół kompozytorskich, ośrodków artystycznych, stylów, postaci w muzyce:
 - 1) starożytnej Grecji,
 - 2) średniowiecza,
 - 3) renesansu,
 - 4) baroku,
 - 5) klasycyzmu,
 - 6) XIX wieku (romantyzmu i neoromantyzmu),
 - 7) współczesnej.
3. Zagadnienia szczegółowe realizowane w odniesieniu do wskazanych wyżej epok:
 - 1) ramy czasowe epok, okresów i stylów w muzyce,
 - 2) kultura muzyczna epoki z odniesieniem do innych dziedzin sztuki,
 - 3) cechy stylu muzycznego:
 - a) historycznego,
 - b) lokalnego, narodowego,
 - c) indywidualnego,

- 4) praktyka wykonawcza: instrumenty, głosy ludzkie, rodzaje zespołów muzycznych,
 - 5) język dźwiękowy: skale, melodyka, harmonika, metryka, kolorystyka, faktura,
 - 6) techniki kompozytorskie, sposoby kształtowania formy,
 - 7) podstawowe gatunki i formy muzyczne,
 - 8) treść i znaczenie w muzyce: ilustracyjność i programowość,
 - 9) twórczość wybranych kompozytorów reprezentatywnych dla epoki, stylu, ośrodka z odniesieniem do biografii,
 - 10) podstawowe notacje muzyczne,
 - 11) wielcy wykonawcy.
4. Analiza źródeł nutowych, dźwiękowych, ikonograficznych i tekstów o muzyce.

Osiągnięcia uczniów

1. Znajomość terminów i pojęć z zakresu wiedzy o muzyce i poprawne ich stosowanie do opisu i analizy zjawisk historycznych.
2. Łączenie wiedzy z historii muzyki z wiedzą o kulturze.
3. Chronologiczne porządkowanie:
 - 1) faktów, dzieł, twórców,
 - 2) szkół kompozytorskich, ugrupowań artystycznych, okresów i epok historii muzyki,
 - 3) języka dźwiękowego, technik kompozytorskich, stylów muzycznych.
4. Prezentowanie znajomości:
 - 1) wybranych dzieł muzycznych, biografii i twórczości kompozytorów, szkół kompozytorskich i ugrupowań artystycznych,
 - 2) właściwych dla różnych epok: form i gatunków muzycznych, technik kompozytorskich, stylów muzycznych i praktyk wykonawczych.
5. Samodzielne rozwiązywanie zadań w oparciu o zapis nutowy, nagrania muzyczne, źródła ikonograficzne, podręczniki.

Poziom rozszerzony

Treści nauczania

1. Terminy i pojęcia niezbędne do opisu, analizy i interpretacji historii muzyki.
2. Chronologia epok, szkół kompozytorskich, ośrodków artystycznych, stylów, postaci w muzyce:
 - 1) starożytnej Grecji i innych wybranych kultur starożytnych,
 - 2) średniowiecza,

- 3) renesansu,
 - 4) baroku,
 - 5) klasycyzmu,
 - 6) XIX wieku (romantyzmu i neoromantyzmu),
 - 7) współczesnej.
3. Zagadnienia szczegółowe realizowane w odniesieniu do wskazanych wyżej epok:
- 1) ramy czasowe epok, okresów i stylów w muzyce, historyczne i kulturowe determinanty cesur historycznych epok, okresów i stylów w muzyce,
 - 2) kultura muzyczna epoki z odniesieniem do innych dziedzin sztuki oraz wydarzeń politycznych i społecznych,
 - 3) cechy stylu muzycznego:
 - a) historycznego,
 - b) lokalnego, narodowego,
 - c) indywidualnego,
 - d) funkcjonalnego (np. styl teatralny, kościelny),
 - e) wykonawczego,
 - f) stylizacja,
 - 4) praktyka wykonawcza: instrumenty, głosy ludzkie, rodzaje zespołów muzycznych, sposoby ich stosowania w gatunkach i stylach muzycznych,
 - 5) język dźwiękowy: skale, melodyka, harmonika, metryka, kolorystyka, faktura,
 - 6) techniki kompozytorskie, sposoby kształtowania formy,
 - 7) podstawowe gatunki i formy muzyczne, ich geneza, przeobrażenia i funkcje,
 - 8) treść i znaczenie w muzyce: ilustracyjność i programowość, retoryka, symbolika,
 - 9) twórczość, biografia i recepcja dzieł wybranych kompozytorów reprezentatywnych dla epoki, stylu, ośrodka,
 - 10) rodzaje zapisu muzyki,
 - 11) wielcy wykonawcy i teoretycy muzyki.
4. Analiza źródeł nutowych, dźwiękowych, ikonograficznych i tekstów o muzyce w kontekście stylistycznym i historycznym.
- Osiągnięcia uczniów**
1. Znajomość terminów i pojęć z zakresu wiedzy o muzyce i poprawne ich stosowanie do opisu i analizy zjawisk historycznych.
 2. Łączenie wiedzy z historii muzyki z wiedzą o kulturze, wydarzeniach politycznych i społecznych.
 3. Chronologiczne porządkowanie:
 - 1) faktów, dzieł, twórców,
 - 2) szkół kompozytorskich, ugrupowań artystycznych, okresów i epok historii muzyki,
 - 3) języka dźwiękowego, technik kompozytorskich, stylów muzycznych.
 4. Prezentowanie znajomości:
 - 1) wybranych dzieł muzycznych, biografii i twórczości kompozytorów, szkół kompozytorskich i ugrupowań artystycznych,
 - 2) właściwych dla różnych epok: form i gatunków muzycznych, technik kompozytorskich, stylów muzycznych i praktyk wykonawczych,
 - 3) procesów (ciągłości, przeobrażeń, rozwoju, zaniku, afiliacji) występujących w muzyce kolejnych epok.
 5. Samodzielne rozwiązywanie zadań oraz formułowanie sądów i ocen zjawisk i procesów występujących w muzyce i kulturze muzycznej w oparciu o zapis nutowy, nagrania muzyczne, źródła tekstowe i ikonograficzne, encyklopedie, podręczniki, literaturę przedmiotu i medialne źródła informacji.”;
- 2) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:
- a) w części „Opis kwalifikacji absolwenta” pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) przestrzegać przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz posiadać elementarną wiedzę z zakresu regulacji prawnych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i prawa autorskiego,”
 - b) część dotycząca zajęć edukacyjnych „Historia sztuki” otrzymuje brzmienie:

„Historia sztuki

Poziom podstawowy

Treści nauczania

 1. Terminy i pojęcia z zakresu sztuk pięknych.
 2. Gatunki i techniki sztuk plastycznych.
 3. Chronologia i charakterystyka epok, stylów i kierunków w sztuce:
 - 1) starożytnej (Egipt, Grecja, Rzym, w tym sztuka wczesnochrześcijańska),
 - 2) średniowiecznej (sztuka bizantyńska, romańska, gotycka),
 - 3) nowożytnej (renesans, manieryzm, barok, rokoko),
 - 4) XIX wieku (od klasycyzmu po secesję),
 - 5) XX wieku (kierunki i tendencje w sztuce do 1970 r.).
 4. Twórczość wybranych artystów.

5. Dzieło sztuki — forma, treść, funkcja na tle uwarunkowań historyczno-kulturowych.
6. Mecenat artystyczny i jego wpływ na kształt dzieła artystycznego na wybranych przykładach.
7. Najważniejsze muzea i zbiory dzieł sztuki w Polsce i na świecie.

Osiągnięcia uczniów

1. Znajomość terminów i pojęć z zakresu sztuk pięknych, w tym gatunków i technik sztuk plastycznych.
2. Dokonywanie chronologicznego przeglądu dzieł sztuki plastycznych i przedstawianie charakterystyki poszczególnych epok, stylów i kierunków, w tym pod kątem treści i środków plastycznych.
3. Dostrzeganie i charakterystyka podstawowych cech twórczości wybitnych artystów i szkół artystycznych.
4. Wiązanie dzieła sztuki i zjawisk artystycznych z uwarunkowaniami historyczno-kulturowymi (funkcje sztuki i środowisko powstania dzieła).
5. Znajomość pojęcia mecenatu artystycznego i umiejętność określania jego wpływu na kształt dzieła.
6. Opisywanie i analizowanie dzieła sztuki pod względem formy i treści.
7. Znajomość podstawowych tematów treści dzieł.
8. Umiejętność przeprowadzania analizy porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów.

Poziom rozszerzony

Treści nauczania

1. Terminy i pojęcia z zakresu sztuk pięknych.
2. Gatunki i techniki sztuk plastycznych.
3. Chronologia i charakterystyka epok, stylów i kierunków w sztuce:
 - 1) starożytnej (Egipt, Mezopotamia, Grecja, Rzym, w tym sztuka wczesnochrześcijańska),
 - 2) średniowiecznej (bizantyńska sztuka wczesnośredniowieczna, przedromańska, romańska, gotycka),
 - 3) nowożytnej (renesans, manieryzm, barok, rokoko),
 - 4) XIX wieku (od klasycyzmu po secesję),
 - 5) XX wieku (kierunki i tendencje w sztuce do 1970 r.),
 - 6) wybrane zjawiska w sztuce najnowszej.
4. Twórczość wybranych artystów.
5. Dzieło sztuki — forma, treść, funkcja na tle uwarunkowań historyczno-kulturowych.
6. Zależność dzieła sztuki i zjawiska artystycznego od uwarunkowań geograficznych, mistrza lub szkoły, centrów sztuki, dzie-

dictwa kulturowego regionu.

7. Mecenat artystyczny i jego wpływ na kształt dzieła artystycznego na wybranych przykładach.
8. Najważniejsze muzea i zbiory dzieł sztuki w Polsce i na świecie.

Osiągnięcia uczniów

1. Znajomość terminów i pojęć z zakresu sztuk pięknych, w tym gatunków i technik sztuk plastycznych.
 2. Umiejętność dokonywania chronologicznego przeglądu dzieł sztuki plastycznych i przedstawianie charakterystyki poszczególnych epok, stylów i kierunków, w tym pod kątem treści i środków plastycznych.
 3. Dostrzeganie i charakterystyka podstawowych cech twórczości wybitnych artystów i szkół artystycznych.
 4. Wykazywanie oddziaływań na dzieło sztuki mistrza, szkoły, wiodących ośrodków artystycznych, centrów sztuki czy uwarunkowań topograficznych.
 5. Rozumienie powiązań i zależności między zjawiskami artystycznymi a miejscem i czasem ich powstania (funkcje sztuki i środowisko powstania dzieła, sytuacja społeczno-polityczna, ośrodki kulturotwórcze, centra religijne i instytucje życia artystycznego).
 6. Znajomość pojęcia mecenatu artystycznego i jego wpływu na kształt dzieła.
 7. Profesjonalne analizowanie struktury, formy i treści dzieła sztuki pod względem stylu, gatunku i materii.
 8. Umiejętność interpretacji podstawowych tematów i treści.
 9. Umiejętność przeprowadzania analizy porównawczej dzieł, stylów i kierunków na podstawie podanych lub samodzielnie dobranych przykładów.
 10. Dokonywanie krytycznej oceny dzieła lub zjawiska w sztuce pod względem artystycznym.
 11. Świadome formułowanie sądów, opinii i ocen w oparciu o własne kryteria wartości artystycznych.”;
- 3) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w części „C. Trzeci etap edukacyjny” część dotycząca zajęć edukacyjnych „Wiedza o tańcu” otrzymuje brzmienie:

„Wiedza o tańcu

Poziom podstawowy

Treści nauczania

1. Podstawowe terminy i pojęcia z zakresu teorii i historii tańca.
2. Podstawowe składniki ruchu jako tworzywo tańca.

3. Artystyczne formy dzieł tanecznych, ich elementy oraz związki z innymi dziedzinami sztuki (w oparciu o wybrane przykłady).
4. Warsztat tancerza i choreografa.
5. Taniec poza teatrem zawodowym.
6. Polskie tańce regionalne (wybrane formy typowe dla dużych regionów) i narodowe.
7. Chronologia i cechy charakterystyczne najważniejszych epok, stylów i kierunków w dziedzinie sztuki tańca.
8. Twórczość wybitnych choreografów i dorobek artystyczny wybitnych tancerzy.
9. Współczesne zjawiska artystyczne w dziedzinie sztuki tańca.

Osiągnięcia uczniów

1. Znajomość podstawowych terminów i pojęć z zakresu teorii i historii tańca.
2. Umiejętność obserwacji podstawowych składników ruchu oraz elementów dzieła tanecznego, dokonywania ich opisu i prostej analizy.
3. Rozróżnianie artystycznych form dzieł tanecznych oraz dostrzeganie ich związków z innymi dziedzinami sztuki.
4. Znajomość dzieł tanecznych charakterystycznych dla różnych epok, stylów i kierunków tańca, twórczości wybitnych choreografów oraz dorobku artystycznego wybitnych tancerzy.
5. Znajomość typowych form polskich tańców regionalnych oraz polskich tańców narodowych.
6. Umiejętność skomentowania różnych sposobów interpretacji dzieł tanecznych.
7. Umiejętność korzystania z różnych form samokształcenia i źródeł wiedzy o tańcu.
8. Świadoma recepcja zjawisk artystycznych w dziedzinie sztuki tańca i postawa aktywnego uczestnika kultury tanecznej.

Poziom rozszerzony

Treści nauczania

1. Różne dziedziny i zjawiska kultury ze szczególnym uwzględnieniem kultury tanecznej.
2. Terminy i pojęcia z zakresu teorii, historii i estetyki tańca.
3. Składniki ruchu jako tworzywo tańca.
4. Składniki dzieła tanecznego oraz kanony estetyczne w sztuce tańca.
5. Dzieło taneczne w kontekście różnych dziedzin sztuki (w oparciu o wybrane przykłady).
6. Warsztat tancerza, choreografa i pedagoga tańca.
7. Teatr jako podstawowe miejsce działalności artystycznej tancerza i choreografa.
8. Taniec poza teatrem zawodowym.

9. Taniec w folklorze polskim, polskie tańce narodowe.
10. Taniec we współczesnej Polsce.
11. Taniec we współczesnym świecie.
12. Fakty i procesy dziejowe w różnych epokach historii tańca z uwzględnieniem ich kontekstu społecznego i historyczno-kulturowego:
 - 1) techniki, style i kierunki rozwoju tańca,
 - 2) twórczość wybitnych choreografów i teoretyków tańca,
 - 3) dorobek artystyczny wybitnych tancerzy,
 - 4) działalność dydaktyczna wybitnych nauczycieli tańca.
13. Związki i zależności pomiędzy konwencjami, zjawiskami artystycznymi i sposobami interpretacji w dziedzinie sztuki tańca.

Osiągnięcia uczniów

1. Umiejętność obserwacji i identyfikacji różnych przejawów i form kultury ze szczególnym uwzględnieniem kultury tanecznej.
2. Znajomość terminów i pojęć z zakresu teorii, historii i estetyki tańca.
3. Umiejętność obserwacji i opisu składników ruchu tanecznego i innych elementów dzieła tanecznego.
4. Dostrzeganie związków różnych dziedzin sztuki ze sztuką taneczną.
5. Znajomość kanonu dzieł tanecznych z polskiego i światowego repertuaru klasycznego i współczesnego oraz wybitnych artystów sztuki tańca.
6. Umiejętność dokonywania chronologicznego przeglądu, charakterystyki oraz oceny faktów i procesów w różnych epokach historii tańca.
7. Dokonywanie samodzielnej i pogłębionej analizy dzieła tanecznego, stylów i kierunków w sztuce tańca (w oparciu o przykłady zaczerpnięte z kanonu).
8. Umiejętność samodzielnego interpretowania dzieła tanecznego oraz formułowania wniosków świadczących o świadomej jego percepcji.
9. Umiejętność korzystania z różnych form samokształcenia i źródeł wiedzy o tańcu.
10. Postawa aktywnego i świadomego uczestnika kultury tanecznej.”.

§ 2. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się począwszy od roku szkolnego 2003/2004.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Kultury: *W. Dąbrowski*